

Dünya Kudüs sorununa Osmanlı çözümü

Emre KIZILKAYA

Doğu Kudüs'te Yahudilerle Filistinliler arasında 30 yıldır süren mülkiyet meselesi, Osmanlı arşivlerindeki tarihi bir tapu sayesinde çözülüyor. Hürriyet'e konuşan Filistinli avukat, Türk yetkililerin Gazze savaşının ardından kendilerine yardımcı olmaya başladığını ve belgenin bulunup hemen kendilerine teslim edildiğini öne sürdü.

DOĞU Kudüs'ün Şeyh Cerrah semtindeki 30 binanın mülkiyetiyle ilgili olarak 30 yıldır süren tartışma, Türk yetkililerin çabasıyla ortaya çıkarıldığı bildirilen bir Osmanlı tapu belgesiyle noktalanabilir.

İspanya ve Kuzey Afrika kökenli Yahudileri temsil eden Sefarad Liderliği adlı örgüt, 1970'lerden beri, binaların kendisine ait olduğunu iddia ediyor. Osmanlı arşivlerinden bir belgeyi kanıt gösteren örgüt, mülkiyet haklarından vazgeçmeyen Filistinli Arapların sürekli davalarıyla karşı karşıya. Mahkeme, mülkiyetin Yahudi örgütünde olduğuna hükmetmiş, fakat kiracı statüsüne düşen Filistinli Arapların binada kalmasına da izin vermişti. 30 yıl boyunca birçok Filistinli aile binalardan tahliye edildi. Son olarak geçen yılın kasım ayında tahliye edilen El Kürd ailesi, mühürlenmiş evlerinin yakınında protesto amacıyla çadır kurdu. Aile üyeleri davadan vazgeçmediler.

Kaderleri değişecek

Filistinliler, bu konudaki bir davayı kazanmaya ilk kez bu kadar yaklaştı. İsrail'in Haaretz Gazetesi, Filistinlilerin Ankara'da bulup son davada sundukları bir belgenin bu kaderi değiştirebileceğini öne sürdü. Gazete, "Türkler, mülkiyeti tartışmalı olan Doğu Kudüs'teki binanın Araplara ait olduğuna dair delili ortaya çıkardı" başlıklı haberinde, "İsrail mahkemesi belgeyi geçerli sayarsa, Filistinli aileler evlerinden çıkarılmayacak" dedi.

Hürriyet'e konuşan Filistinli avukatlardan Hatem Ebu Ahmed, "Yahudilerin yıllardır sunduğu belgelerin tamamı sahte. İsraili yargıç, bir duruşmada, 'Peki sizin tarihi deliliniz var mı' diye sordu. Yıllarca uğraştık, ancak Türk yetkililerden cevap alamadık" ifadesini kullandı.

Gazze sonrası tutum farkı

Gazze savaşı sonrasında Türklerin tutumunun değiştiğini öne süren Ebu Ahmed, "Türkiye'de daha önce bize soğuk davranılıyordu. Altı ay öncesine kadar, belki de İsrail ile ilişkileri bozmamak adına bu tavır takınılıyordu. Ancak Osmanlı arşivini taramak için son gidişimizde böyle olmadı. Birkaç aylık temaslar sonucu Türkler tarihi tapuyu bize verdi" diye konuştu.

Yahudi grubun sunduğu Osmanlıca belgenin düzmece olduğunu Türkiye Dışişleri Bakanlığı'ndan alınan yazıyla kanıtladıklarını öne süren Filistinli avukatlar, kendi buldukları belgenin birer kopyasının ise mahkemenin kabulünden sonra basına dağıtılacağını söylediler.

Filistinli avukat Ebu Hüseyin: Türkler çok organizeydi

Avukat Salah Ebu Hüseyin, Hürriyet'e dün yaptığı açıklamada, şunları söyledi:

"Birkaç ay önce Kudüs'teki Türk konsolosluğuna başvurduk. İlk kez bize hemen yardımcı oldular. Son derece organizeydiler. Gazze savaşının gündemde olduğu günlerde Ankara'daydım. Tapu ve Kadastro Arşivi'nde ilgili belgeyi bulup bana verdiler. 19'uncu yüzyıl belgesi, binanın o dönemde Yahudilere değil, Filistinlilere ait olduğunu gösteriyor."

20 Mart 2009